

Den Sociale Retshjælp

Gratis juridisk rådgivning og gældsrådgivning

Siden sidst

Eksternt nyhedsbrev

Indhold

Leder: Forandringernes tid	2
Konsekvenserne af den nye økonomi- og gældspulje ..3	
Henvendelse til ministeren.....	4
Aktuelle projekter	6
Rådgivningsteamet	6
KKG.....	6
Fængselsrejseholdet.....	7
Klub Lunden 18+	7
ID-tyveri: Genoptaget mærkesag	8
Nye Ledere	9
Tak	9

OM DSRF Den Sociale Retshjælps Fond, DSRF, er en almennyttig fond og interesseorganisation. DSRF har til formål at yde gældsrådgivning til socialt udsatte borgere samt juridisk rådgivning til borgere under indtægtsgrænsen for fri proces. Rådgivningen er gratis, helhedsorienteret og kvalificeret.

TEMA Siden sidst. Denne udgivelse omhandler i høj grad de ændringer, der er sket siden sidst hos DSRF. Specielt på gældsområdet er der sket store forandringer, som er opstået som konsekvens af de midler, der er blevet udmøntet fra Socialstyrelsens ansøgningspulje til økonomi- og gældsrådgivning.

REDAKTIONEN Sandy Madar, Direktør, Camilla Johansen, sekretariatsleder, Sabine Louisa Haxen, Politisk Konsulent, Vibeke Lincke, Politisk Konsulent.

Leder: Forandringerne tid

Der er sket mange forandringer med vores organisation siden sidst. Udmøntningen af Socialstyrelsens økonomi- og gældspulje betød, at vores nationale gældsrådgivning for alle borgere under indtægtsgrænsen for fri proces desværre måtte lukke fra 30. juni 2018. Udover det fik gældsrådgivningsafdelingen i Horsens desværre ikke tildelt midler og måtte lukke. I Den Sociale Retshjælps fond er vi stolte over, at vi de sidste 11 år har tilbudt gratis og national gældsrådgivning, og vi betragter det som et stort tab for både samfundet og den enkelte borger, at vi ikke længere kan det. Borgernes muligheder for at få essentiel hjælp til at få styr på deres liv er stærkt forringede som konsekvens af den nye økonomi- og gældspulje.

Den Sociale Retshjælps Fond sendte derfor en henvendelse til Socialstyrelsen, Børne- og Socialministeriet samt minister Mai Mercado, hvori vi gjorde vores holdning til den nye økonomi- og gældspulje klar.

Vores direktør, Sandy Madar, skrev blandt andet:

"Er der virkelig tale om "statens nye klæder", hvor man på den ene side profilerer sig med landsdækkende ambitioner forklædt i visioner om ensartede standarder og processer for gældsrådgivning, men på den anden side udlodder en ansøgningspulje, der i praksis forhindrer en eksisterende, velfungerende og landsdækkende gældsrådgivning i at fortsætte?

Med henvendelsen håber vi, det bliver synligt for landets politikere, at konsekvenserne af puljens krav og udformning i praksis gør det umuligt at opretholde en national gældsrådgivning, hvilket er til skade for både samfundet og den enkelte borger. Du kan læse mere om henvendelsens indhold på side 4.

I DSRF har vi som konsekvens måtte foretage en række ændringer på gældsrådgivningsområdet, både i vores organisationsstruktur og henvendelsesprocedurer. Men selvom fremtiden på gældsområdet langt fra er den, vi ønsker og arbejder for, så har vi heldigvis stadig meget at glæde os over. Vi har flere forskellige spændende projekter i gang, som du kan læse mere om på side 6.

I dette nyhedsbrev kan du derudover læse om en genoptagelse af vores mærkesag, ID-tyveri samt de nye ledere, der er indtrådt i organisationen.

God læselyst!

Den nye økonomi- og gældspulje og dens konsekvenser

Socialstyrelsens økonomi- og gældspulje støtter projekter, der yder gratis økonomi- og gældsrådgivning og var Den Sociale Rets- hjælps Fonds nationale gældsrådgivnings primære økonomiske grundlag.

Den nye udlodningspulje stillede modsat tidligere krav om, at økonomi- og gældsrådgivningen skal ske via formaliserede partnerskaber med andre aktører, fx kommunale myndigheder eller almene boligorganisationer. Puljens nye krav om samarbejdsaftaler med tværsektorielle aktører betyder, at DSRF pr. 1. juli 2018 ikke længere har mulighed for at tilbyde national gældsrådgivning efter 11 succesfulde år. Skulle DSRF tilbyde national gældsrådgivning som før, havde det krævet samarbejdsaftaler i tværsektorielle partnerskaber i alle 98 kommuner. Samtidigt var ansøgningspuljen kun åben i 4 uger,

hvorfor det selvsagt var umuligt at nå at lave 98 forpligtende samarbejdsaftaler. Lagt oven i det var puljemidlernes størrelse (19,5 millioner, fordelt mellem 9-11 projekter over en 2-årig periode) slet ikke forenelig med det antal gældsrådgivningsindsatser. Kravet om samarbejdsaftaler gør det umuligt at opretholde en national gældsrådgivning, hvorfor kvaliteten og adgangen af den tilgængelige gældsrådgivning nu kommer til at være stærkt afhængig af bopæl. Kravet går direkte i modsætning til Socialministeriets egne ambitioner om ensartethed og lige standarder i gældsrådgivningen på landsplan. Udlodningspuljen stillede netop ingen krav om kvaliteten af gældsrådgivningen, hvorfor de mange forskellige samarbejdsaftaler vil være individuelt bundet op på de forskellige organisationer, som igen hver især har forskellige standarder for gældsrådgivning. Ergo spænder Socialministeriets krav ben for deres egen ambition.

Borgere, der søger gældsrådgivning, er ofte i en uoverskuelig økonomisk situation, en situation som påvirker deres hverdag og psykiske helbred. De har brug for kvalificeret hjælp til at håndtere deres gældsproblemer. Hos DSRF mener vi, det er afgørende, at borgeren kan være sikker på modtage en rådgivning, der lever op til en vis standard - det kan desværre have store økonomiske konsekvenser, hvis ukvalificerede gældsrådgivere begår fejl, når de rådgiver. Vi opfordrer derfor stærkt til, at samarbejdsaftaler ikke skal være styrende for muligheden for at få gældsrådgivning, og at det skal være muligt at modtage gratis og kvalificeret gældsrådgivning, uanset om man er tilknyttet en bestemt kommunal instans eller boligorganisation.

At gældsrådgivningen nu skal ske i formaliserede samarbejder med andre instanser begrænser naturligvis også, hvem vi kan tage ind. Vi har gennem puljen modtaget midler til et samarbejde med Center for Myndighed, Aarhus Kommune, hvilket betyder, at vi har mulighed for at hjælpe alle borgere, der er tilknyttet dette center eller en af dets afdelinger. Da pengene er udmøntet til dette samarbejde, skal vi prioritere disse borgere, hvilket efterlader de socialt udsatte, der ikke er tilknyttet her på egen hånd. Vi har dog mulighed for at hjælpe andre socialt udsatte borgere, såfremt de ikke tager pladsen fra en, der er tilknyttet Center for Myndighed. Derudover har vi mulighed for at hjælpe borgere gennem vores Fængselsrejsehold samt via vores projekt med Københavns Kommunes Gældsrådgivning. Dette er set fra vores side langt fra optimalt, og vi må allerede nu dagligt afvise borgere, der ikke har andre steder at gå hen. Deres eneste anden mulighed for kvalificeret gældsrådgivning er betalingstilbud.

Udover kravet om samarbejdspartnere stillede ansøgningspuljen for 2018 – 2020 det krav, at målgruppen for gældsrådgivningen skal kunne identificeres som socialt udsatte (*fortsættes...*)

Dermed er det ikke længere nok at en borger befinder sig under indtægtsgrænsen for fri proces, som tidligere var det krav, borgerne skulle leve op til for at modtage gældsrådgivning hos DSRF.

DSRF opfatter det som urimeligt, at borgerne tvinges til at udstille sin sociale udsathed, idet borgere med behov for gældsrådgivning i forvejen befinder sig i en sårbar situation, hvorfor det kan være en barriere for overhovedet at søge hjælp, og hvor det ikke kan være rimeligt at skulle udstille sig selv som stofmisbruger, ludoman etc., når man har krav på personlig værdighed. Vi er derfor nødsaget til at styre efter samarbejdsaftaler, hvor borgerne allerede er definerede som socialt udsatte, eksempelvis indsatte i Kriminalforsorgens institutioner eller borgere tilknyttet Center for Myndighed i Aarhus Kommune. Ydermere er kravet om at identificere borgere som udsatte inden visitation kan foregå dybt uacceptabelt og uværdigt. Afstanden mellem at opleve gældsproblemer til at søge hjælp bør være så kort som overhovedet muligt og at blive bedt om at stemple sig selv som "udsat" bør derfor aldrig været et krav for at modtage hjælp. DSRF opfordrer stærkt til at ændre kravene, så man igen kan vende tilbage til et rent objektive krav som at være under indtægtsgrænsen for fri proces.

Det er vigtigt at huske på, at det ikke kun er socialt udsatte i Danmark, der har behov for gældsrådgivning. Også ressourcestærke mennesker kan ende i en svær situation, der sætter dem i stor fare for at ende i en negativ spiral; en spiral, som i værste tilfælde fører dem hele vejen ned på samfundet bund. Hos DSRF mener vi, det er vigtigt, at alle har mulighed for at få hjælp. Her mener vi, at gratis gældsrådgivning til alle under indtægtsgrænsen for fri proces kan redde mange, før det ender helt galt.

Henvendelse til ministeren

DSRF fremsendte d. 8. maj 2018 en henvendelse til Socialstyrelsen, Børne- og Socialministeriet samt minister Mai Mercado i forbindelse med ansøgningspuljen til økonomi- og gældsrådgivning for 2018-2020. I henvendelsen tydeliggjorde vi vores holdning til den nye økonomi- og gældspulje:

"Man bør spørge sig selv hos kejseren (Staten) og kammertjeneren (Socialstyrelsen), om man oprigtigt vil en landsdækkende kvalificeret gældsrådgivning, som man gav udtryk for i satspuljeforhandlingerne. I så fald har man skræddersyet de helt forkerte (gælds)klæder, der blot gør sig til for det forblindede og utrænede øjne, men som det kvikke barn har gennemskuet: Han (Staten) har jo slet ikke noget tøj på!".

[Læs hele henvendelsen her](#)

Minister Mai Mercado vendte d. 29. juni 2018 tilbage med et svar på henvendelsen, hvori hun bekræfter, at gældsrådgivning er en betydningsfuld indsats. Endvidere peger ministeren på en forventet positiv synergi via samarbejdsaftalerne mellem frivillige organisationer og kommuner og boligorganisationer. Foruden dette henviser ministeren til oprettelsen af en vidensfunktion, der har til formål i 2019 at give et input i forhold til en mere permanent organisering af indsatsen på gældsområdet fra 2020. Ministeren adresserer hverken lukningen af den nationale gældsrådgivning eller problematikken omkring krav til målgruppen.

[Læs hele svaret her](#)

Hos DSRF er vi derfor ikke blevet meget klogere af ministerens svar, men vil fortsat gøre en indsats for at belyse udfordringerne med den nuværende gældspulje, så den permanente ordning efter 2020 gøres mere bæredygtig. Det mener vi opnås bedst ved at droppe kravet om tværsektorielle samarbejdsaftaler og gøre det op til den enkelte puljeansøger at vurdere, hvornår en sådan samarbejdsaftale fremmer projektet bedst. Det skaber en geografisk ulighed og er både urealistisk og uhensigtsmæssigt, at en national gældsrådgivning på nuværende tidspunkt eksempelvis kan kræve samarbejdsaftaler med samtlige af landets 98 kommuner.

Med ministerens egne ord er gældsrådgivning vigtigt at prioritere, fordi "økonomiske problemer kan være en markant stressfaktor, der har store konsekvenser i borgerens liv" - underforstået, at gældsproblematikker både kan have både en stor psykisk og fysisk indvirkning i borgerens liv. Det mener vi også i Den Sociale Retshjælps Fond, så når man kan tilbyde gratis rygestopkurser i hele landet, så kan man også tilbyde gratis gældsrådgivning i hele landet. Det er et politisk ansvar overfor borgerne at sikre en bæredygtig og værdig ordning.

Aktuelle Projekter

Økonomi- og gældspuljen har skabt forandringer og ændret på vores projekters format. Hos DSRF hjælper vi nu socialt udsatte med gældsrådgivning gennem følgende projekter:

Rådgivningsteamet

Rådgivningsteamet er et samarbejde med Center for Myndighed i Socialpsykiatri og Udsatte Voksne, under Socialforvaltningen i Aarhus kommune, og fokuserer på opsøgende arbejde i form af besøg på udvalgte bosteder for at yde gældsrådgivning til socialt udsatte borgere med en kombination af lav indkomst, gæld og lavt rådighedsbeløb. Pr dags dato besøger Rådgivningsteamet Center for Myndighed (Aarhus), Østervang, Tre Ege (Centre for Forsorg og Specialiserede Indsatser) samt Nordbyen og Malmøgade (Center for Akut- og Opsøgende indsatser). Gældsmanagerne i teamet besøger bosteder og væresteder intensivt, idet disse borgere ofte har brug for løbende rådgivning, hvorfor besøgene sker med 1-4 ugers mellemrum.

DSRF har forpligtet sig til at bistå ansatte med at yde rådgivning til egne borgere samt gældsrådgivning på trin 1-3. Gældsrådgivningstrinene er en skala fra hjælp til selvhjælp på isolerede områder til helhedsorienteret rådgivning og decideret sagsbehandling. På trin 1 modtager klienten konkret økonomisk rådgivning mundtligt. Trin 2 er en udvidelse af hjælp til selvhjælp princippet, men kan også indeholde lettere assistance fra gældsmanagerens side, eksempelvis udarbejdelse af husholdningsbudget. Klienten skal dog som udgangspunkt stadig selv tage kontakt til kreditorer på baggrund af grundig vejledning og instrukser. På trin 3 foregår den udvidede rådgivning og økonomiske sagsbehandling med en helhedsorienteret tilgang, således der tages hånd om alle klientens økonomiske problemstillinger; dvs. totaladministration og administration af klientens passiver. Sager på trin 3 henvises ikke, medmindre klientens problemer ligger uden for DSRFs kompetenceområde, eksempelvis hvis det er nødvendigt at inddrage en advokat.

Socialt udsatte og særligt sårbare borgeres mulighed for at modtage gældsrådgivning er som følge af dette genoptagede samarbejde stærkt forbedrede.

Københavns Kommunes Gældsrådgivning (KKG)

DSRF har siden 2015 samarbejdet med Københavns Kommunes Gældsrådgivning (KKG) om at tilbyde gældsrådgivning til borgere i Horsens, København og Aarhus. Gældsrådgivningen henvender sig til klienter, som er ledige og på overførselsindkomst eller som vurderes i overhængende risiko for at ende i denne gruppe. Klienten skal derudover have gæld til det offentlige. Midlerne til projektet udløber dog i slutningen af året, hvorfor vi ikke længere har mulighed for at tilbyde denne form for gældsrådgivning. Projektet afsluttes med en intern evaluering samt en ekstern evaluering lavet af Rambøll. Efter afslutningen af projektet er forhåbningen, at evalueringerne vil vise, at samarbejdet mellem DSRF og KKG har været en effektiv model til at imødegå borgernes behov for gældsrådgivning. På sigt håber vi, at projektet vil blive genoptaget og ydermere udbredt i de øvrige kommuner i Danmark.

Fængselsrejseholdet

DSRF har igen fået midler til Fængselsrejseholdet, efter pengene udløb ved årets start. Per 1. september vil rejseholdet være fuldt oppe at køre igen med besøg i de danske fængsler, arrester, pensioner og KiF-afdelinger. Lige nu fører vi løbende dialog med de enkelte institutioner om, hvor mange besøg der er nødvendige. Tidligere kunne vi tilbyde både juridisk og gældsrådgivning, men desværre yder Fængselsrejseholdet ikke længere juridisk rådgivning.

Når Fængselsrejseholdet er på besøg, har alle interesserede indsatte på forhånd haft mulighed for at ønske et møde med gældsrådgiverne. Ved mødet gennemgår gældsrådgiverne en henvendelsesprocedure og laver i samarbejde med klienten en handleplan over, hvad der fortsat skal ske. Selve sagsbehandlingen foregår på Den Sociale Retshjælp Fonds kontorer. Langt de fleste henvendelser fra indsatte sker ved de opsøgende besøg, men det er også muligt for indsatte og tidligere indsatte at ringe ind til Den Sociale Retshjælps Fond og få gratis rådgivning.

Hos DSRF glæder vi os over, at vi ved hjælp af Fængselsrejseholdet igen kan bidrage til en lettere løsladelse og resocialisering for kommende, nuværende og tidligere indsatte. Jo hurtigere de indsatte får taget hånd om deres gældsrelaterede problemer, des hurtigere kan de få struktur og overblik over deres liv. Vi er overbevist om, at det bidrager til en lavere recidivprocent og i sidste ende en samfundsmæssige besparelse økonomisk og socialt set.

Klub Lunden 18+ og Streetmanagers

Den Sociale Retshjælps Fond er i fuld gang med at indfri en drøm om at åbne en ungdomsklub i Lundtoftegade, København. På nuværende tidspunkt findes der kun kommunale klubtilbud i området til unge under 18. Gennem Den Sociale Retshjælps Fonds projekt Streetmanagers, som arbejder med kriminelle og kriminalitetstruede unge i området, har vi erfaring med, at der fortsat er et behov for et alternativ til gaden, når en ung person er fyldt 18. Klubben i Lundtoftegade skal være henvendt til 18 - 29-årige. Den Sociale Retshjælps Fond har sendt en puljeansøgning afsted til Socialstyrelsen, og vi forventer svar i slutningen af efteråret. Derudover er vi i dialog med blandt andet Københavns Kommune om lån af lokaler.

Det er vores forhåbning, at klubben kan fungere som et alternativt fællesskab til gaden, hvor der er mulighed for de unge at få vejledning og støtte fra vores Streetmanagers. Målet er, at klubben kan have en kriminalpræventiv effekt.

Genoptaget mærkesag: ID-tyveri

Det seneste stykke tid har der været et fornyet politisk fokus på identitetstyveri i Danmark. Det er vi glade for hos DSRF, idet vi allerede i 2012 deltog i Folketingets Retsudvalgs høring om identitetstyveri for at forbedre ofrenes vilkår. Den 16. august 2018 sendte DR programmet **Kontant - Svindlere uden ansigt**, hvor juridisk leder i DSRF, Jeanette Gjørret, forklarede, hvordan identitetstyveri opleves som et psykisk overgreb og udgør et samfundsmæssigt problem grundet ofrenes dårlige retsstilling. Allerede dagen efter udsendelsen kunne justitsminister Søren Pape meddele et politisk flertal for at ændre lovgivningen på området for at øge beskyttelsen af borgerne, idet lovgivningen på nuværende tidspunkt ikke er tidssvarende. Dette støtter vi op om hos DSRF, da vi ofte møder ofre for identitetstyveri. De har typisk haft et meget langt forløb, inden de henvender sig, fordi de ikke selv er i stand til at overskue konsekvenserne længere. Da identitetstyveri ikke i sig selv er ulovligt, oplever ofrene typisk en stor usikkerhed i årevis og mangel på hjælp til at forhindre misbrug eller reparere deres liv efterfølgende.

Heldigvis mener vi hos DSRF, at der er flere ting man kan og bør gøre for at imødekomme problemet med identitetstyveri. For det første bør man starte med at definere identitetstyveri, så det bliver lettere at anmelde og følge udviklingen i antal tilfælde. Når identitetstyveri er defineret, vil det samtidig være muligt at kigge på de lovgivningsmæssige rammer, så man eventuelt kan ulovliggøre fænomenet. Dernæst kan man oprette en hjælpe-hotline, hvor man kan henvende sig ved mistanke om misbrug, så borgerne får hjælp til at reagere hurtigere. Slutteligt bør man gøre mere ud af forebyggende kampagner, der sætter fokus på at gøre borgerne mere bevidste om nødvendigheden af at beskytte deres CPR-nummer; i den forbindelse ligger også en forpligtelse hos virksomheder og øvrige aktører til at genoverveje, hvornår det er nødvendigt for deres kunder at opgive deres CPR-nummer - Eksempelvis bør det absolut ikke være nødvendigt at opgive personnummer i forbindelse med kundeoprettelse i et fitnesscenter.

I forlængelse af dette følger vi i DSRF naturligvis også med i debatten om CPR-nummerets fremtid, der for nylig blev genstartet af Ingeniørforeningens rapport med den klare konklusion, at CPR-systemet bør afskaffes. Uanset om man vurderer systemet til at være forældet, er det vigtigt, at der produceres faglige indspark af høj kvalitet til debatten.

Med genoptagelsen af identitetstyveri som mærkesag håber vi at kunne bidrage med erfaringer og viden i en nuanceret dialog omkring fremtidig lovgivning samt at skabe forandringer, og derved give os selv bedre muligheder for at hjælpe de borgere, der har været udsat for identitetstyveri.

Nye ledere

Hos DSRF har vi budt nye medarbejdere velkommen.

Gældsafdelingen i Aarhus har fået to nye gældsledere, Johan Jakobsen Petersen og Julia Kristensen. De to gældsledere kommer til at varetage den daglige ledelse af DSRFs gældsmanagere samt sørge for kvalitetssikring af den overordnede rådgivning og sagsbehandling. Derudover står de til rådighed for praktikanter og frivillige i gældsafdelingen, som de blandt andet hjælper med sparring.

Thomas Christiansen, som tidligere har varetaget gældslederstillingen i Aarhus, flytter til København og bliver hovedansvarlig for Fængselsrejseholdet. Han vil derfor stå for at planlægge og udføre de opsøgende besøg.

Ydermere er Camilla Johansen ny sekretariatsansvarlig. Camilla er ansvarlig for DSRFs HR- og rekrutteringsindsats, den daglige drift i forhold til vagtplanlægning og arbejdsmiljø samt den interne kommunikation.

Som ansvarlig for IT-afdelingen har vi budt velkommen til Modesto Hernández Campanioni. Han vil have ansvaret for at vedligeholde vores servere, sørge for at sikkerheden er i orden samt stå for supervision af IT-praktikanterne.

Tak

11 gode år er gået. Fra maj 2007 til juni 2018 har vi tilbudt gratis og helhedsorienteret gældsrådgivning for alle borgere under indtægtsgrænsen, og nu vil vi fra DSRF gerne sige tak til alle, vi har mødt undervejs:

Tak til alle gældsrådgiverne, der har ydet en flot indsats og gjort en stor forskel i mange menneskers liv.

Tak til alle borgerne, der har været modige og har opsøgt os for at få hjælp til deres problemer.

Tak til kreditorerne for et konstruktivt arbejde undervejs.

Vi håber på at vende stærkt tilbage med gældsrådgivning til alle i 2020.